

Vrijdag, Visserijmuseum. 13 mei 2016

Geachte aanwezigen,

Ik ben blij u allen te mogen verwelkomen in dit Zoutkamper visserijmuseum. Dit museum reflecteert de geschiedenis van de visserij van deze lokale gemeenschap. Geheel in aansluiting daarop zal ik u eveneens een terugblik geven op de ontwikkelingen, zij het dan slechts van het afgelopen jaar. Er zijn in dit jaar beslist veel gunstige ontwikkelingen te zien. Slechts een tweetal ontwikkelingen leiden er toe om woorden van zorg te uiten.

Allereerst het slepende proces rond de Natura 2000 gebieden. Het proces rond de sluiting van Visgronden is ook afgelopen jaar intensief door verschillende lokale partijen bevochten en gezamenlijk gefinancierd. Velen zien door de complexiteit niet eens dat de verliezen groter blijken dan de vermeende winst. Het Vibeg proces lijkt welhaast op drijfzand. De visserij zit er in vast en alle goede pogingen om eruit te komen leiden er toe dat men er verder in wegzakt. Daar waar men voorheen beslist 10% visgronden verloor en mogelijk nog een 15% daarbovenop; thans is het verlies de volledige 25% geworden. Ik spreek niet alleen mijn zorg uit over de gebiedsinkrimping, maar ook over de nieuwe NB-wetvergunning. Een tweetal visserijen in hetzelfde visgebied zijn voorgegaan in het verliezen van deze essentiële vergunning. Het zou een doodvonnis voor de lokale visserij en handel betekenen en ik wens u dan ook alle wijsheid toe bij het behartigen van deze procedure.

In het kader van deze vergunning is een Black Box voor plaatsbepaling en scheepsbeweging een feit. Mijn vissers willen een vermogensmeting er aan toe voegen om een einde te maken aan de discussie omtrent de 300 pk grens. Elektronische technologie is niet alleen zeer kostbaar, maar de complexiteit van de systemen werkt fraude in de hand. Zo hebben wij immers afgelopen jaar het woord 'Sjoemelsoftware' aan ons vocabulaire mogen toevoegen. Een uiterste inspanning om tot een fraudebestendig en betaalbaar systeem te komen zou het streven moeten zijn voor iedereen in onze sector.

Eveneens reden tot zorg zijn de vangsthoeveelheden. Karige hoeveelheden en een extreem prijsniveau die de handel onmogelijk langdurig kan dragen. Of het de grilligheid van de natuur is of een structurele verandering als gevolg van menselijk handelen; alles is speculatief. Er wordt helaas al gesuggereerd dat andere visserijen met innovatieve vistuigen hier debet aan zouden zijn. Laten wij ons niet verliezen in dergelijke vooringenomen denkbeelden. Wij beseffen dat een hoge prijs tot een verkleining van de markt kan leiden, iets wat voor frustraties kan gaan zorgen als de hoeveelheden en de prijzen weer naar een normaal peil gaan.

Gelukkig is er zoals gezegd een veel groter aantal positieve ontwikkelingen te zien. Op initiatief van de garnalenhandel is er een Branche Organisatie Garnaal opgericht zodat er

weer een landelijk overleg orgaan is waar handel, visserij en visafslagen de gezamenlijke belangen kunnen afstemmen. Sinds het wegvallen van het Productschap Vis is dit een groot gemis. Het ontbreken van een gemeenschappelijk gespreksforum is funest voor een sector, en daarom moeten wij allen blij zijn met dit instrument tot samenwerking. Helaas wordt dit initiatief direct zwaar op de proef gesteld. Weigering aan deelname, vervaging van harde afspraken over het zeefproces, oneigenlijk gebruik van ziftsel. Daarnaast vermeende innovaties aan boord die uitsluitend het oogmerk hebben om het bestel te frustreren in plaats van te versterken. Helaas zijn alle voortekenen reeds aanwezig voor slepende kwesties.

Eveneens positief nieuws is te melden rond het MSC proces tot certificering van de Noordzeegarnalen. Een nieuw proces is gestart waarbij ditmaal Nederland, Duitsland en Denemarken samenwerken. Een zeer kundige Duitse projectleider is gevonden die uitgebreide praktijkstudies heeft verricht naar ecologische effecten van Garnalenvisserij. Ook hier is een dus samenwerking te zien die leidt tot vooruitgang, daar waar voorheen verdeelde inspanningen amper tot gewenste resultaten leidden. De commerciële noodzaak van het behalen van dit certificaat kan niet genoeg benadrukt worden en mijn hoop is dat alle partijen dit belang ook blijven inzien. De samenwerking van deze drie landen op gebied van dit particulier keurmerk is goed. Wij hopen dat dit een samenwerking op gebied van nationale regelgeving mag inluiden. Een gelijklopende weekend-regeling voor alle garnalenvissers zou hier een eerste begin kunnen zijn.

Er is niemand binnen de sector die vraagtekens zet bij de ecologische duurzaamheid van de garnalenvisserij. Het kunnen tonen van harde wetenschappelijke bewijzen is echter meer dan ooit van belang. Nederlandse Wetenschappers bestempelen gezamenlijk de garnalenvisserij immers als de grootste bedreiging van de Waddenzee. Het is triest te zien dat het uiten van dergelijke aantijgingen zonder breed gedragen bewijslast in onze samenleving mogelijk blijkt.

De renovatie van de haven Lauwersoog inclusief de kade verlenging is eveneens begonnen. Het is goed te zien dat er aan infrastructuur wordt gewerkt die de visserij ondersteunen. Ook mogen wij hopen dat er voldoende aandacht aan het Westgat besteed wordt. Een goede bereikbaarheid van de haven is uiteraard een eerste vereiste voor het nut van een haven. Ik wil bij dezen de hoop uitspreken dat de bestuurders snel tot overeenstemming kunnen komen om het Westgat bevaarbaar te houden.

De positieve ontwikkelingen in Lauwersoog zijn daarbij nog niet allen genoemd. Wij willen de firma's Telson en Kant van harte feliciteren met hun prachtige nieuwe complex in de haven. Wij hopen van harte dat dit stoutmoedige project beloond wordt met de successen die het verdient.

Ook de handel kent een gestage opbloei. De firma Heiploeg ontwikkelt zich weer tot een stabiele marktpartij zoals in het verleden en biedt meer dan driehonderd mensen een werkplek, alleen al in Zoutkamp. Een krachtig en ambitieus commercieel beleid vanuit

Parlevliet en van der Plas wordt door mijn vissers begroet omdat zij de vergroting van de markt zien en daaraan gekoppeld betere vooruitzichten voor een goed prijspeil.

Beste aanwezigen, zoals u heeft kunnen horen zijn er veel positieve zaken genoemd over het recente verleden hier in dit museum. Het nut van een museum en het verleden is niet alleen ter vermaak. Het primaire doel van lering uit het verleden is de toepassing voor later. Ook afgelopen jaar is te zien geweest dat verdeeldheid leidde tot teloorgang en dat vereniging van interesses soms leidt tot voorspoed. Ik hoop dat de lessen van afgelopen jaar gebruikt zullen worden in het volgende garnalenjaar. Wilt u beter worden; wees dan competitief. Als u perfectie nastreeft; wees dan coöperatief. Ik groet u bij dezen en wens u fijne Pinksterdagen toe, waarbij ik hoop dat u allen mijn opvolgster komende maandag hier in de haven zal verwelkomen.